

EXPRESS

WYSTROJOWANY

ROK I

Łódź, piątek 3 maja 1946 roku

Nr 105

POWOLUTKU I OSTROŻNIE

usiłuje Rada 4-ch ministrów rozwiązać najbardziej drażliwe problemy — Spór włosko-jugosłowiański

LONDYN. (BBC). Z Paryża donoszą, że Rada Ministrów 4 Mocarstw na dzisiejszym formalnym posiedzeniu rozpatrywać będzie problem granicy włosko-jugosłowiańskiej w okręgu Wenecja, Julia. Rada ministrów wysłucha opinii stron zainteresowanych w tym przedmiocie, a mia nowicie: dopuszczone do głosu zostaną przybyłe w tym celu delegacje włoska i jugosłowiańska. Na czele delegacji włoskiej stoi premier de Gasperi, na czele przedstawicielstwa Jugosławii — wicepremier Cardel.

Na nieoficjalnym posiedzeniu, które odbyło się w dniu wczorajszym, debatowano nad problemem odszkodowań włoskich, ale porozumienia nie osiągnięto. Natomiast 4 ministrowie postanowili zgodnie, że warunki zawieszenia broni z Italią muszą ulec rewizji i to w jaknajkrótszym czasie.

Energia atomowa pod kontrolą ministerstwa zaopatrzenia

LONDYN. (I.5). W czwartek ogłoszono tu szczegóły projektu ustawy w sprawie energii atomowej. Na mocy tej ustawy minister zaopatrzenia John Wilmot otrzymałby daleko idące pełnomocnictwa. Gdyby ustawa ta została przyjęta, minister Wilmot kontrolowałby rozwój badań w dziedzinie atomowej, mógłby on zakazywać metody produkcji i użytkowania energii atomowej oraz inicjować studia w określonym kierunku.

Otrzymałby wszelkie ułatwienia przy wykonywaniu tego zadania. Dalej ustawa przewiduje, że zdradzenie jakiegokolwiek tajemnicy, dotyczącej energii atomowej, podlegałoby sankcjom karnym w postaci więzienia i grzywny. Projekt wymienia m. in., jako karalne, ujawnianie miejscowości, gdzie znajdują się fabryki energii atomowej, lub też metod produkcji. Prace nad wydobywaniem uranium, thorium, plutonium, i neptunium będą prowadzone wyłącznie przez państwo i wszelkie pokłady tych rud będą się znajdowały pod kontrolą państwową.

Hitlerowska „Szarotka” działa coraz śmielej

LONDYN. 1.5. Agencja Reutera donosi, że wojskowa policja w Brytyjskiej strefie okupacyjnej w Niemczech rozpoczęła energiczne poszukiwania b. oficera Wehrmachtu, który jest przywódcą tajnej organizacji „Szarotka” i znany jest pod pseudonimem „Czarnego Piotrusia”. Specjalne oddziały terrorystyczne tej tajnej organizacji, noszące nazwę „Piratów”, obcinają włosy dziewczynom niemieckim, które zawierają znajomości z wojskowymi angielskimi i ukazują się z nimi publicznie. Poza tym piraci dokonują napadów na obozy polskich uchodźców.

Udaremniłono kilka usiłowań wysadzenia w powietrze baraków w tych obozach. Ostatnio w brytyjskiej strefie okupacyjnej odbył się proces przeciwko kilku członkom „Szarotki”. Jednego z Niemców skazano na śmierć, a 6 na 18 lat więzienia. Przewodniczącą angielskiego sądu wojskowego zaznaczył w motywach wyroku, że tajne organizacje niemieckie mogą stać się na przyszłość groźbą dla pokoju w Europie.

Wniosek Jugosławii przyznania jej wyspy Pelargosii na morzu Adriatyckim został rozstrzygnięty przychylnie pod warunkiem zdemilitaryzowania tej wyspy i zapewnienia Italii prawa połowów. Również zdecydowano zdemilitaryzować wyspę Pianosę na Adriatyku.

* * *

LONDYN. (I.5). Korespondent dyplomatyczny Reutersa odnosi wrażenie, że tempo prac konferencji ministrów spraw zagranicznych w kwestii Włoch uległo

ostatnio zwolnieniu. Najważniejszym wydarzeniem środowych narad jest odmowne stanowisko ministra Molotowa w sprawie propozycji utworzenia komisji kontrolnej dla Włoch. Koła polityczne przewidują, że również gdy dojdzie do omawiania traktatów pokojowych z Bułgarią, Rumunią i Węgrami, minister Molotow sprzeciwi się podobnym propozycjom, doszło natomiast jakoby do porozumienia w sprawie liczebności sił zbrojnych, jakie będą mogły utrzymać państwa bałkańskie.

Z Gdyni do Nowego Jorku odchodzić będą okręty co dwa tygodnie

GDYNIA, 1.5. Do portu gdyńskiego przybył z Ameryki statek duński „Falstria” z ładunkiem 3.845 ton towarów UNRRA i 5 pasażerami. Statek „Falstria” rozpoczyna z chwilą tą regularną komunikację okrętową pomiędzy portami polskimi a Ameryką. Drugim statkiem obsługującym tę linię będzie „Jutlandia”.

Statki będą odchodzić z Gdyni, względnie z Gdańska, w odstępach 2-tygodniowych i każdy z nich, oprócz około 4 tys. ton ładunku będzie mógł zabierać ponad 50 pasażerów. Po drodze statki te będą się zatrzymywały w Kopenhadze. Dotychczas pasażerowie jechali do Ameryki łamaną linią przez Londyn, gdzie musieli całe tygodnie czekać na wolne miejsce na statku do Ameryki. Obecnie podróż z Gdyni do Nowego Jorku będzie trwała około 10 dni.

Między młotem a kowadłem...

STAŁE WYKRECANIE SIĘ

nie dało oczekiwanych wyników — Trzeba się zdecydować na -tak, albo nie. — Do wypicia tego „piwa” Anglicy potrzebują pomocy USA

LONDYN (obsł. wł.) Jak wiadomo, komisja anglo-amerykańska wyłoniona dla zbadania problemu Palestyny, złożyła już swój raport, w którym stanęła na stanowisku, wysuniętym przez prez. Trumana, domagającego się wpuszczenia do Palestyny 100 tysięcy uchodźców żydowskich.

Na marginesie tego raportu znalazło się oświadczenie premiera Attlee, uczynione w Izbie Gmin. Attlee oświadczył, iż Wielka Brytania nie poweźmie żadnych wiążących uchwał, dopóki rząd amerykański nie zadeklaruje swego poparcia moralnego i finansowego przy wprowadzaniu jakichkol-

wiek zmian do istniejącego w Palestynie stanu rzeczy.

Wczoraj w londyńskim dzienniku „Times” ukazały się uwagi, dotyczące również sprawy komisji anglo-amerykańskiej i jej raportu.

„Times” przypomina, iż inicjatywa badania problemu palestyńskiego była zapoczątkowana nie tylko przez W. Brytanię, którą te sprawy więcej obchodzą, lecz również przez Amerykę. To też Ameryka winna zgłosić swój wyraźny udział w rozwiązaniu tego problemu. Jak dotąd, nie ma jednak jeszcze żadnego oficjalnego oświadczenia

ze strony Stanów Zjednoczonych, korespondenci przewidują, że Kongres wypowie się raczej za imigracją. Poszczególni działacze amerykańscy sprzeciwiają się przyjęciu przez Stany Zjednoczone nowych obowiązków.

Dziennik „Daily Herald” omawiając sprawę raportu, pisze, że „Stany Zjednoczone skłonne są do dawania rad; jednakże nie do efektywnego udziału w ich realizacji”.

Szukają pomocy by wybrnąć ze sprawy palestyńskiej

Prasa żydowska w Palestynie ostro krytykuje oświadczenie premiera Attlee, że nielegalne siły zbrojne żydowskie muszą być rozbrojone, zanim wypełnione zostanie postanowienie o wpuszczeniu 100 tys. emigrantów do Palestyny.

Powyższe oświadczenie premiera brytyjskiego zostało przyjęte chłodno w Stanach Zjednoczonych. Rząd brytyjski, nie chcąc brać na siebie całkowitej odpowiedzialności zwrócił się do Stanów Zjednoczonych z propozycją wspólnego przeprowadzenia akcji rozbrojenia żydów.

Daremny trud

Politycy angielscy mają zamiar „wyperswadować” państwom sąsiadującym z Niemcami, że ze strony Niemców nie grozi żadne niebezpieczeństwo...

Wiemy, co to łapanki, wiemy, co to oblawy, i dlatego na zawsze mieć będziemy obawy.

Znamy trochę historię... Wiemy, co nam zagraża, gdy historia jak dzisiaj się zaczyna powtarzać.

A my spokój mieć chcemy nie ćwierć wieku, lecz dłużej. Dla nas się ta historia już nie może powtórzyć.

U nas były kacety, kulturkampy i kripo — Dla nas każda perswazja będzie bujda i lipa!

Dr Wisł

Warunki W-Brytanii dla niepodległego Egiptu

LONDYN. (I.5). Korespondent Reutersa donosi z Kairu na temat rokowań w sprawie rewizji traktatu egipsko-brytyjskiego, że delegacja egipska po raz pierwszy naradzała się ostatnio z ekspertami nad odpowiedzią, jaka ma być udzielona na memorandum brytyjskie w sprawie zagadnień obrony na Środkowym Wschodzie. Egipski minister spraw zagranicznych w wywiadzie, udzielonym jednemu z tygodników egipskich, zaznaczył, że Brytyjczycy zgodzą się na ewakuację swych wojsk jedynie pod pewnymi warunkami, jak np. powiększenia armii egipskiej i zorganizowania obrony Kanału Sueskiego w ten sposób, aby na każdy tysiąc żołnierzy wypadło po kilkaset samolotów. Zdaniem tego tygodnika Egipt pozostałby strefą wpływów brytyjskich i niepodległość jego byłaby tylko fikcją.

B. premier japoński przed trybunałem sojuszników

LONDYN (BBC). Z Tokio donoszą, że były premier japoński generał Tojo wraz z 72 wyższymi urzędnikami japońskimi staże wkrótce przed trybunałem sojuszników, oskarżony o szereg przestępstw wojennych, między innymi o mordy popełnione na jeńcach.

Rocznice stracenia Mussoliniego obchodzili faszyci włoscy w wielu miastach

RZYM, 1.5. Pierwsza rocznica stracenia Mussoliniego posłużyła jako pretekst do prowokacyjnych wystąpień ze strony elementów faszystowskich w Rzymie i na prowincji. W 3 kościołach w Rzymie odbyły się nabożeństwa żałobne. W centrum miasta czyniono próby demonstracji. We Florencji faszyci umieścili wielki sztandar faszystowski z charakterystyczną odznaką na dzwonicy katedry. W Katanii na mu-

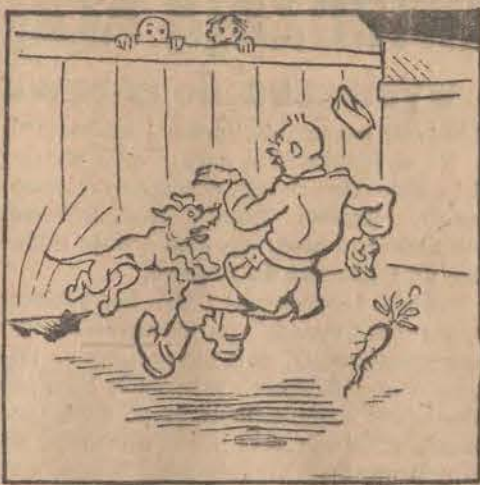
rach ukazały się nekrologi. Dziennik „Unita” pisze ironicznie, że „faszyci włoscy znaleźli korzystny moment, by przekonać konferencję ministrów spraw zagranicznych w Paryżu, że faszyzm we Włoszech żyje”. Dziennik zapytuje, kiedy nareszcie ministrowie spraw zagranicznych mocarstw zrozumieją, iż ugruntowanie pokoju zależy nie od oświadczeń, ale od zdecydowanych posunięć, zmierzających do wykorzenia pozostałości faszyzmu we Włoszech.

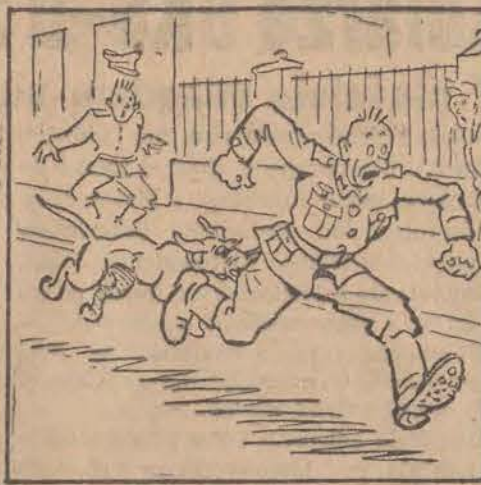
WICEK I WACEK (w czasie okupacji)

WICEK: — Uwaga, piesku! Skoczysz do tego pana za płotem, który częstuje marchewką i pogadasz...

NIEMIEC: — No, chodź, króliś, masz marchewkę, chodź!... Co to? To nie król?... Ratunku! Potwór!...

PIES: — Wrr... hau, hau!... NIEMIEC: — Puszczaj, bestio! Powtarzam ci, że to nieporozumienie!...

WICEK: — To się nazywa: klin klinem! Pies przepędził szwaba! WACEK: — A króliki wróciły!

Program obchodu 3-go maja

O godz. 10-tej uroczyste nabożeństwa w Katedrze i kościołach parafialnych.

Od godz. 14—20 bezpłatne seanse kinowe we wszystkich kinach m. Łodzi, wstęp za okazaniem dowodów pracy, lub legitymacji szkolnych.

O godz. 16-ej uroczysta akademія w sali Teatru Wojska Polskiego, ul. Jarcza 27. Wstęp za zaproszeniami.

Tydzień Ziemi Odzyskanych

W dniach od 2 do 9 maja rb. w całej Polsce odbędą się uroczyste obchody związane z Tygodniem Ziemi Odzyskanych. Na terenie naszego miasta zawiązał się lokalny komitet organizacyjny obchodu Tygodnia, który ustalił następujący program uroczystości:

W dniu 3 maja poza nabożeństwem o godz. 10 rano, które odbędzie się w kościele Katedralnym, komitet organizacyjny urzędu okolicznościową akademię w Teatrze Wojska Polskiego. Początek akademii o godz. 4 po południu.

Oficjalnym zakończeniem uroczystości Tygodnia Ziemi Odzyskanych będzie wielki wiec w dniu 5 maja, o godzinie 11 przedpołudniem, który zwołany został do sali Teatru Powszechnego przy ulicy 11-go Listopada. W ramach wiecu na który zaproszone jest całe społeczeństwo łódzkie, wygłoszone zostaną 4 przemówienia okolicznościowe.

9-go maja — ostatni dzień Tygodnia Ziemi Odzyskanych przypada na rocznicę zakończenia wojny z Niemcami.

W ramach uroczystości odbędą się w dniach 5 i 9 maja zbiórki uliczne oraz w lokalach zamkniętych w dniach 4 i 9 maja. Dochód z tych zbiórek przeznaczony jest na zasilenie funduszu społecznego Ziemi Odzyskanych.

Celem Tygodnia Ziemi Odzyskanych jest w głównej mierze popularyzacja zagadnień związanych z koniecznością jak najszybszego odniemczenia naszych Ziemi Zachodnich, wzmoczenie wysiłku nad zagospodarowaniem tych ziem i jak najwydatniejszym zaangażowaniem ich elementem rdzennie polskim.

Chleb na kartki

Wydział Aproprowiacji i Handlu Zarządu Miejskiego w Łodzi podaje do wiadomości, że w miesiącu maju rb. zrealizowane będą na chleb następujące odcinki kart żywnościowych z miesiąca maja:

Chleb żytni 80% w cenie zł. 2,15 za 1 kg. Kat. I — na odcinek Nr 1, uprawniający do nabycia 2 kg chleba.

Kat. II — na odcinek Nr 1, uprawniający do nabycia 2 kg chleba.

Kat. III — na odcinek Nr 1, uprawniający do nabycia 2 kg chleba.

Kat. IIR — na odcinek Nr 1, uprawniający do nabycia 2 kg chleba.

Kat. IIR — na odcinek Nr 1, uprawniający do nabycia 2 kg chleba.

ZŁY PROGRAM I ZŁY ODBIÓR

To są najdotkliwsze bolączki radiosłuchaczy. — Bałagan panuje w eterze. — Program też winien być starannie i dorzeczniej układany

Przychodzisz do domu po całodziennych pracach, szczęśliwy posiadacz radioodbiornika, i pierwszą twoją czynnością jest włączenie radia. Ledwo lampy się nagrzają, ledwo głośnik rozbulgocze się na dobre, zaczynasz się denerwować. Przyczyny twojej irytacji to zły odbiór i zły program.

Zły odbiór to znaczy, że słyszysz zamiast muzyki, gwizdy i piski, jakiś ryk syreny alarmowej z łódzkim tramwajem skręcającym ze zgrzytem na wytartych szynach. Trzaski i warkoty nie pozwalają na zrozumienie ani jednego słowa, na złowienie jednego dźwięku muzyki.

Przyczyny zakłóceń w odbiorze radiowym powodują wyladowania elektryczne w atmosferze, źle zainstalowanie anteny, sąsiedztwo motorów elektrycznych, aparatów Roentgena, neonów itp. oraz nadużywanie przez sąsiadów sprzężenia zwrotnego czyli t.zw. reakcji w radioaparatach i ostatnie bodaj najważniejsze w serię przyczyn zakłóceń to oddziaływanie na słuchaną stację nadawczą drugiej stacji o zbliżonej długości fal.

— Jeżeli chodzi o to ostatnie, to wpływ na to ma Międzynarodowa Unia Radiofoniczna. Unia ta, której działalność została

przerwana wojną, ma za zadanie kontrolowanie dokładnego przestrzegania ustalonego podziału fal i interweniuje w wypadku odchylenia przez poszczególne stacje. Unia ta, mówiąc przystępnie, wyznacza miejsce stacjom na skali radioaparatu. Jest bowiem „ścisł” w eterze i jedna stacja „włazi” na drugą. Unia sprawy te porządkuje. Działalność Unii jest po wojnie wznowiona. Należy więc się spodziewać, że w najbliższym czasie sprawy zakłóceń odbiorników jednej stacji przez drugą zostaną w niedługim czasie załatwione.

Drugą przyczyną irytacji radiosłuchaczy to program radiowy.

Jedni denerwują się, że „w radio to ciągle gadają i gadają...”. Drudzy, że znowu „rzemopol”. „Dlaczego tyle wściekłego jazzu? Inni znów „dlaczego tak mało tanecznej muzyki?”

Mówiąc bezstronnie stwierdzić należy, że program naszych radiostacji jest jeszcze daleki od doskonałości. Spotyka się z wieloma, czasem wprost śmiesznymi niedociągnięciami, jak np. audycje dla wsi, podczas których słyszy się gwarę niby to wiejską, a w rzeczywistości jakąś sztuczną gwarę,

którą nasi chłopci, jeżeli używali, to przed kilkudziesięciu laty. Wielokrotnie odczuwa się, że audycje wiejskie montowane są najczęściej przez ludzi, którzy z wsią obecną nie mają żadnego kontaktu i życia chłopów nie znają.

Aby audycje radiowe podobały się, aby odpowiednio oddziaływały, radiosłuchacz musi znać program radiowy i wybierać sobie audycje, które go zainteresują.

Kardynalna zasada słuchania radia to jest „radia nie można słuchać bez przerwy”.

Ze słuchaniem radia należy tak postępować, jak z pójściem do kina czy teatru, gdzie wybiera się odpowiedni spektakl i idzie się wtedy, gdy się ma odpowiedni nastrój. Radia powinno się słuchać również tylko wtedy, gdy jest odpowiedni nastrój i tylko tych audycji, które najbardziej mogą danego słuchacza zainteresować.

A przede wszystkim mimo naszego wygłodzenia radiowego po wojnie, mimo namiętności z jaką wszyscy słuchamy obecnie, radia, powinniśmy się nauczyć z korzystania jednej z najwspanialszych zalet jakie ma każdy, nawet najtańszy radioodbiornik, że z chwilą kiedy audycja nas zaczyna nudzić, możemy radio wyłączyć. I. Z.

Papierosy będą na kartki

Każdy posiadacz kartki „W” otrzyma ok. 100 sztuk miesięcznie. — Speculanci wykupują i chowają papierosy

W numerze „Expressu” z dnia 1 maja zamieściliśmy artykuł, poświęcony sprawie zniknięcia papierosów z handlu.

W artykule tym zastanawialiśmy się nad przyczynami dziwnego stanu rzeczy, jaki wytworzył się na rynku tytoniowym w ostatnich dniach. Stan ten był tym bardziej niespodziewany, że dzięki paczkom unrowskim

wpłynęło na rynek ok. 14 milionów papierosów, co powinno w znacznym stopniu wpłynąć na obniżenie ich ceny. Tymczasem stało się odwrotnie: papierosy można dostać z ogromną trudnością po astronomicznych cenach.

„Wolność” — 5 zł.; „Bałtyk” — 6. 7 zł.

Ponieważ komentarze na ten temat nie ustawały i miasto aż się trzęsło od najbardziej fantastycznych wersji „Expressu”, celem wyświetlenia obecnej sytuacji papierosowej, zasięgnął informacji z najrozsądniejszych kompetentnych źródeł.

Okazało się, że już od bieżącego maja będzie wydawane posiadaczom kartek „W” około 100 papierosów miesięcznie. Papierosy te rozprowadzać będzie spółdzielnia „Spolem”, na mocy umowy zawartej już z Monopolem Tytoniowym.

Jak to, niestety, zazwyczaj bywa, pierwsi dowiedzieli się o tym projekcie speculanci. Obawiając się, że nie będą mogli nadal otrzymywać z Monopolu papierosów po cenach komercyjnych, zaczęli robić zapasy i wykupywać papierosy ze sklepów i budek. Oto dlaczego papierosów chwilowo nie ma w sprzedaży.

POGOTOWIE LEKARSKIE CZYNNE całą dobę bez przerwy, począwszy od jutra

Polski Czerwony Krzyż — Okręg Łódzki — zdołał ponownie stworzyć Pogotowie Lekarskie PCK, które tak chlubnie zasłużyło się dla społeczeństwa łódzkiego w okresie przedwojennym.

Już dnia 4 b. m. od godz. 7 rano funkcjonować zaczęło Pogotowie Lekarskie PCK nie tylko dla wielkiej Łodzi, ale i dla sąsiedniej

bliskiej okolicy w promieniu 10 do 15 km.

Wezwania do Pogotowia Lekarskiego PCK jak również do przewozu chorych należy kierować pod numer: 117-11 (ulica Armii Ludowej Nr 26).

Pogotowie Lekarskie PCK dysponuje 3-ma karetkami i czynne jest przez całą dobę bez przerwy.

